

राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत,
जिल्हानिहाय इष्टांकपूर्तीकरिता पात्र
लाभार्थ्यसाठी कालमर्यादा वाढविण्याबाबत.
(Cut off Date मध्ये बदल करण्याबाबत)

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: असुका-२०१८/प्र.क्र.१/नापु-२२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: २१ मे, २०१८.

वाचा

- १) शासन निर्णय क्रमांक: असुका-२०१३/प्र.क्र. ३१९/नापु-२२, दि. १७ डिसेंबर, २०१३.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: असुका-२०१४/प्र.क्र. ११६/नापु-२२, दि. २४ मार्च, २०१५.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: अधापु-२०१५/प्र.क्र. १००/ नापु-२२, दि. २४ जुलै, २०१५.
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: अधापु-२०१४/प्र.क्र. १२२/नापु-२२, दि. १५ जानेवारी, २०१६.
- ५) शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक: अधापु-२०१५/प्र.क्र. १००/ नापु-२२, दि. ११ जुलै, २०१६.
- ६) शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक: अधापु-२०१६/प्र.क्र. १२५/ नापु-२२, दि. १३ ऑक्टोबर, २०१६.
- ७) शासन निर्णय क्रमांक: अधापु-२०१६/प्र.क्र. १३९/ नापु-२२, दि. १९ ऑक्टोबर, २०१६.
- ८) शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक: अधापु-२०१७/प्र.क्र. ६०/ नापु-२२, दि. ३ मार्च, २०१७.
- ९) शासन पत्र क्रमांक :असुका-२०१७/प्र.क्र.१४८/ना.पु.२२, दि.२१ सप्टेंबर, २०१७.
- १०) शासन पत्र क्रमांक :असुका-२०१७/प्र.क्र.१४८/ना.पु.२२, दि.२४ ऑक्टोबर, २०१७.

प्रस्तावना -

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३, दि. ५ जुलै, २०१३ पासून लागू केला आहे. सदर अधिनियमानुसार राज्यासाठी ७६.३२% ग्रामीण (४६९.७७ लक्ष) व ४५.३४% शहरी (२३०.४५ लक्ष) लाभार्थ्यांचा इष्टांक निश्चित करण्यात आला आहे. सदर अधिनियमाची अंमलबजावणी राज्यात दि. ०१ फेब्रुवारी, २०१४ पासून करण्यात आली आहे.

सदर अधिनियमांतर्गत पात्र लाभार्थ्यांची निवड करण्याकरिता प्रथमत: संदर्भाधीन दि. १७.१२.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये ग्रामीण व शहरी भागाकरिता जिल्हानिहाय लाभार्थ्यांचा इष्टांक देण्यात आला होता. तदनंतर संदर्भाधीन दि. २४.०३.२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार ग्रामीण व शहरी भागाकरिता अंत्योदय अन्न योजना व प्राधान्य कुटुंबातील लाभार्थ्यांकरिता स्वतंत्र इष्टांक देण्यात आला होता. राज्यात शिधापत्रिकांच्या संगणकीकरणाची मोहिम राबविताना शिधापत्रिका संगणकीकृत करण्यात आल्यामुळे त्यानुसार लाभार्थ्यांची आकडेवारी विचारात घेऊन संदर्भाधीन दि. १३.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये जिल्हानिहाय अद्यावत इष्टांक देण्यात आला होता. दि. ३०.९.२०१६ पर्यंतच्या कार्यरत असलेल्या ग्रामीण व शहरी भागातील अंत्योदय अन्न योजनेच्या शिधापत्रिकांची संख्या व प्राधान्य कुटुंबातील सदस्यांची संख्या विचारात घेऊन, दि. ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये इष्टांकामध्ये सुधारणा करण्यात येऊन नव्याने इष्टांक देण्यात आला होता.

राज्यात गत काही महिन्यांत सर्व जिल्ह्यांमध्ये अन्नधान्याची उचल पूर्ण होत नसल्याचे दिसून आले आहे. राज्यातील एकूण अन्नधान्याची उचल ही ९० ते ९२ टक्क्यापर्यंत असून गेल्या २ महिन्यांमध्ये काही जिल्ह्यांची अन्नधान्याची उचल अत्यंत कमी असल्याने या ठिकाणी लाभार्थ्यांची निवड पूर्ण झाली नाही हे स्पष्ट होत आहे. तसेच अन्नधान्याच्या वाटपाचे प्रमाण फारच कमी झाले. म्हणजेच, आधार सिडींगची कार्यवाही करून पात्र लाभार्थ्यांची निवड ही दि. ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रातील आकडेवारीनुसार पूर्ण झाल्याचे दिसून येत नसल्याने दि. १३.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये देण्यात आलेल्या दि. ३०.९.२०१६ या निर्णयात्मक दिनांकामध्ये (Cut off date मध्ये) बदल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय-

१. संदर्भाधीन दि. १३.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयातील अनुक्रमांक २ मध्ये बदल करण्यात येत असून नवीन पात्र लाभार्थ्यांची निवड करताना दि. ३०.९.२०१६ ऐवजी दि. ३०.४.२०१८ पर्यंतच्या पात्र शिधापत्रिकांचा विचार करण्यात यावा.
२. असे करताना दि. ३०.४.२०१८ पर्यंत आधार सिडींग पूर्ण झालेल्या सर्व पात्र लाभार्थ्यांचा राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा योजनेमध्ये सवलतीच्या दराने अन्नधान्याचा लाभ घेण्यासाठी समावेश करण्याबाबत कार्यवाही करावी.
३. ज्या जिल्ह्यांमध्ये अंत्योदय अन्न योजनेचा इष्टांक शिळ्क आहे, त्या जिल्ह्यांनी दारिद्र्य रेषेखालील (BPL पिवळी शिधापत्रिका) शिधापत्रिकाधारकांमधून संदर्भाधीन दि. २१.९.२०१७ व दि. २४.१०.२०१७ च्या पत्रांन्वये दिलेल्या सूचनांनुसार अंत्योदय अन्न योजनेचा इष्टांक प्रथम पूर्ण करावा.
४. दि. ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रान्वये दिलेल्या इष्टांकानुसार व दि. १७.१२.२०१३ च्या शासन निर्णयातील ग्रामीण व शहरी भागातील कुटुंबांच्या कमाल वार्षिक उत्पन्नाच्या मार्यादेनुसार, दि. ३०.४.२०१८ पर्यंत आधार सिडींग होऊन पात्र ठरविण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांची निवड करावी.
५. राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याकरिता ग्रामीण भागासाठी (७६.३२ %) व शहरी भागासाठी (४५.३४ %) निश्चित केलेल्या प्रमाणानुसार राज्य हा घटक विचारात धरून राज्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात जिल्हानिहाय इष्टांक निश्चित करण्यात आला असल्याने ते प्रमाण गावनिहाय / तालुकानिहाय / जिल्हानिहाय लोकसंख्येच्या प्रमाणात विचारात घेऊ नये. जिल्ह्यातील पात्र असलेल्या सर्व शिधापत्रिकाधारकांचा सवलतीच्या दराने अन्नधान्याचा लाभ मिळण्याकरिता समावेश करण्यात यावा.
६. दि. ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रानुसार इष्टांकपूर्ती करण्याची कार्यवाही करावी, तसेच दि. १७.१२.२०१३ च्या शासन निर्णयानुसार ग्रामीण भागातील ₹४४,०००/- वार्षिक कमाल

उत्पन्न व शहरी भागातील ₹५९,०००/- वार्षिक कमाल उत्पन्न ही मर्यादा कायम ठेवण्यात यावी. सदर कमाल वार्षिक उत्पन्न मर्यादेतील सर्व पात्र लाभार्थ्यांना राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियमांतर्गत सामावून घेण्याची खबरदारी घ्यावी.

७. ज्या जिल्ह्यांमध्ये दि. ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रातील इष्टांकापेक्षा कमी लाभार्थ्यांचे आधार सिडींग झाले आहे, त्या जिल्ह्यांनी इष्टांक समर्पित करण्याबाबत शासनास तात्काळ कळवावे.

ज्या जिल्ह्यांमध्ये दि. ३.३.२०१७ च्या शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रातील इष्टांकापेक्षा जास्त लाभार्थ्यांची निवड होणार असेल, त्या जिल्ह्यांनी सर्व पात्र लाभार्थ्यांची निवड करून इष्टांकपूर्ती करावी आणि शासनाकडे उर्वरीत पात्र लाभार्थ्यांची आकडेवारी कळवावी.

८. दि. १३.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयातील अनुक्रमांक २ व्यतिरिक्त इतर सर्व सूचना कायम राहतील.

९. राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत सवलतीच्या दराने लाभ घेत असलेल्या / लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या शिधापत्रिकाधारकांनी या शासन निर्णयासोबत जोडण्यात आलेले हमीपत्र संबंधित शिधावाटप प्राधिकान्याकडे जमा करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८०५२९९६०००६०९०६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स. श्री. सुपे)
शासनाचे उपसचिव

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
४. मा. राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
७. सर्व विधान परिषद सदस्य व विधानसभा सदस्य.
८. सर्व मंत्रालयीन विभाग

९. सर्व विभागीय आयुक्त
१०. सर्व जिल्हाधिकारी
११. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा
१२. नियंत्रक, शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई.
१३. वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई
१४. सर्व उपायुक्त (पुरवठा)
१५. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी
१६. सर्व अन्नधान्य वितरण अधिकारी
१७. सर्व अधिकारी (सचिव वगळून), अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
१८. सर्व कार्यासने, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
१९. सर्व खाजगी सचिव, मा. मंत्री कार्यालये, मंत्रालय, मुंबई.
२०. सर्व खाजगी सचिव, मा. राज्यमंत्री कार्यालये, मंत्रालय, मुंबई.
२१. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
२२. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, द्वा मजला, विधानभवन, मुंबई
२३. सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
२४. निवडनस्ती (कार्यासन नापु-२२).

हमीपत्र

(शासन निर्णय क्रमांक:- असुका-२०१८/प्र.क्र.१/प.२२, दि. २१/५/२०१८ सोबतचे हमीपत्र, पहा
अनुक्रमांक ९)

मी श्री./श्रीमती.....राहणार
(पूर्ण पत्ता).....असे
प्रमाणित करतो / करते की, मी अंत्योदय अन्न योजना / प्राधान्य कुटुंबांचे लाभार्थी या प्रकाराची शिधापत्रिका धारण करीत
असून / शिधापत्रिकेची मागणी करीत असून माझ्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न ₹/- आहे.

मी माझ्या कुटुंबाच्या उत्पन्नाबाबत दिलेली उपरोक्त माहिती चुकीची आढळून आल्यास अथवा माझ्या
कुटुंबाच्या वार्षिक उत्पन्नामध्ये यापुढे बदल होऊन मी उपरोक्त शिधापत्रिका धारण करण्यास अपात्र ठरत असल्याबाबत मी
तात्काळ संबंधित शिधावाटप प्राधिकाऱ्यास कळविण्याची दक्षता न घेतल्यास मी जीवनावश्यक वस्तू अधिनियम, १९५५
तसेच भारतीय दंड संहितेतील तरतुदीनुसार शिक्षेस पात्र राहीन.

सदर निवेदन मी माझ्या कुटुंबाच्या वतीने करीत असून ते कोणाच्याही दबावाखाली करीत नाही. सदर निवेदन मी
माझी सदसद् विवेक बुध्दी जागृत ठेवून व कोणत्याही मादक पदार्थाचे सेवन न करता करीत आहे. सदर माहिती चुकीची
ठरवून माझी शिधापत्रिका रद्द करण्यात आल्यास मी केंद्र शासन अथवा महाराष्ट्र शासन यांना जबाबदार धरणार नाही.

याबाबत मी अथवा माझ्या कुटुंबातील अन्य सदस्य यांची भविष्यात काहीही हरकत असणार नाही.

सदर निवेदन माझ्यासमोर स्वाक्षरीत केले.

दिनांकित स्वाक्षरी

तहसिलदार

(अर्जदाराचे नाव)